

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

A népvédők.

Ne tessék félreérteni, nem azokról a népvédőkről van szó, akik ma az egész magyar nemzetet lázban tartják. Tehát nyugodtan elolvashatják ezt a néhány sort azok is, akik a mai idők hatása alatt azonnal lázba gyulladnak, amint népvédelemről van szó. Nem ezekről a népvédőkről fogunk írni. Fogadok, hogy azok közül a nagy politikusok közül öt sem ismeri — igaz, hogy még nincsenek is — a népvédőknek ezt a fajtát. Talán még nem is hallották ezt a szót. Hogyan is hallották volna, mikor csak egy bácsmegyei földbirtokos, R á c z György találta ki. Hogyan is hallották volna, hiszen csak arról van szó, miképpen kell a népet az anyagi nyomor elleni küzdelemben kioktatni, megvédeni.

Rémséges a nyomor a magyar nép között. Hogyan kellene e bajon segíteni. Ily segítséget lát Rác György a népvédőkben.

Szerinte járásoként ki kellene nevezni az ügyvédek köréből népvédő címmel oly férfit, aki hajlandó bizonyos népjóléti ügyekben többször, de legalább egyszer havonként ülést tartani, ott az évadszerű kérdéseket megbeszélni, a nép fiainak ingyenes tanácsot adni; a hatóságoknál támadt bajában a népek közvetítőként szerepelni s odahatni, hogy a nép a hatósági közegekben ne a maga kényurait, hanem a törvény őreit és méltányos jóakaróit lássa minden hivatalos kényszer nélkül.

Kezdő ügyvédek, akik értik a nép nyelvét s már hivatásuknál fogva kész urai a szónak, szívesen vállalkoznának e szerepre már irodájuk érdekében is, míg máshol a divatot, a vetélykedést, az ambíciót lehetne e célra értékesíteni.

Ily módon lassankint egy szervezett néptribuni intézmény

támadna, mely ellensúlyozna minden a népre gyakorolt rossz befolyást, a munkásnépet védené a maszlag gátolatlan terjedésétől, jogos közpanaszaiában támogatná, józan tanácsadó közeghez szoktatná s ezzel megmentené attól az elemi kényszerűségtől, hogy összeütközés esetén egyedül a tömeg nyers egyesülésében és felforgatásában keresse az üdvöt.

Bizony ma nem szelidítéssel, hanem vaditással gondolnak csak a népre. Ma a néppel romboltatnak, de építeni nem igen tanítják. Szervezni kellene tehát a szegény nép számára a népvédők intézményét már csak azért is, hogy az lefoglalja az elégedetlenek között a józanabb elemeket s ezzel a tömegek egyesülését megossza s lehetővé tegye, hogy a nép fia valakhez fordulhasson, mielőtt végleg elkeseredik és minden fenálló rend iránt gyűlölet támadjon a lelkében.

De ki gondolna ma Bács-Bodrogh vármegye közgazdasági előadójának erre a gyönyörű eszméjére. Ma nem békére, nem a nyomor elleni küzdelemre gondolnak. Ma lázba kell ejteni a népet, hogy az a kis velő, amit a nyomor még meghagyott a csontokban, áldozata legyen a láznak.

Majd azután, mondják, azután is gondolhatnak arra, hogy javítsák a munkásviszonyokat, hogy lehetővé tegyék a kis gazdák terheinek olcsó konvertálását, hogy így a kisgazdák régi adósságaiktól megszabadítva, tehermentes birtokokat hagyassanak utódaikra. Ki gondolna ma arra, hogy a lelketlenekre figyelmeztesse a népet, hogy észretérítsék a népet, hogy megélhetési viszonyain könnyítve legyen.

Majd ráérünk erre még akkor, mikor a velőtől kiaszott csont már nem tud egyenesen állni, nem tudja megfogni a munka eszközeit, hogy azokkal

a nyomor ellen küzdjön. Minek is ma arra gondolni, hogy az állam boldogságának alapja a nép jóléte, mely nélkül minden lelkesedő frázis csak a pusztába kiáltónak üres, értelmetlen céltalan szava.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

Most jelent meg Szabó Gyula, a kereskedelmi és iparkamara másodtitkárának szerkesztésében, a szegedi kereskedelmi és iparkamarának a múlt évről szóló jelentése, mely nagyon szomorú színben tünteti föl Bács-Bodrogh vármegye ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi életét. Különösen a munkásviszonyok nyomoruságos voltát színezi élénken. És a nyomor okát abban keresi, hogy sem mezőgazdaságunk, sem iparunk nem áll a fejlettség azon fokán, melyen a munkásnép minden igénye kielégíthető volna.

A megyei munkáslakások építésére 20.000 korona segélyt adott a múlt évben az állam. Mindemellett már két év óta sem a gazdasági egyesületek jelentéseiben, sem a közgazdasági előadók előterjesztéseiben semmit sem találunk erről a dologról.

A dohánytermelés hanyatlott. A mezőgazdasági ágakban csak a szőlőkultúra mutat föl emelkedést, de félős, hogy előbb-utóbb be fog következni a termés értékesítésénél a visszaesés. A Bácskában ezen mezőgazdasági ágban a vezetés ez idő szerint ugyyszólván teljesen a kisebb gazdák kezébe került, akik a legnagyobb kitartással folytatják, de sajnos, a szakértelem teljes hiányával.

Ma már óriási területeket foglal el a kendertermelés. A palánkai és verbászi kenderkikészítő gyárak ezer és ezer hold termelését dolgozzák föl. A Bácskában azonban nagy a vízhiány, amit csakis csatornák építésével pótolhatnának. A jó vetőmag is hiányzik. A gazdasági kötelárakban is kevesebb a szükséglet. A kisebb kötelgyárosok többnyire munka nélkül állanak.

Jelentékeny lendületet nyert a komlótermelés. A megye 39 községében 400 katasztrális holdon termelnek komlót. Szükséges volna a komlótermelő egyesület szervezése.

Visszaesett a selyemtenyésztés, a minnek az oka a szárazság volt. Mindazonáltal a nép között terjedt e fontos mellékkereseti ág fölkarolása.

Az állattenyésztés nem változott. A szarvasmarhatenyésztés fejlődik.

Bácska majdnem minden községében van már tejszövetkezet. A sertéshizlalás nagy akadályokkal küzdött a kukoricatermés kedvezőtlen-sége miatt.

A kereskedelemnek nagy kárára vannak a szövetkezetek. Így például Csurogon 9 fogyasztási szövetkezet van. A kereskedők a szövetkezetek alapításának megnehezítését kérik, s a kamara ezen értelemben fel is irt a kereskedelemügyi miniszterhez.

A helyzet.

Budapest, július 25.

E sorok írója ma délben felkereste Beniczky Lajos alispánt és kérdést intézett hozzá, hogy megkapta-e már a belügyminiszter leiratát Pestvármegye ellenállási határozatának megsemmisítéséről. Az alispán kijelentette, hogy a miniszteri rendeletet még nem kapta meg. Ő is csak a lapokból értesült arról, hogy a belügyminiszter megsemmisítette a vármegye határozatát. Erre ő nem volt elkészülve, mert hiszen Kristóffy József előtte úgy nyilatkozott, hogy nem fogja a megye határozatát megsemmisíteni.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint, a belügyminiszteriumban még öt vármegye határozatának megsemmisítése van elintézve s a legközelebbi napokban már ezek is a nyilvánosság elé kerülnek.

Az a hír is járja, hogy a főváros közgyűlése a miniszter megsemmisítésével szemben még tovább megy első határozatánál, amennyiben egy hozandó határozatban megtiltja, hogy a főváros egyáltalán elfogadjon önkéntes adófizetést.

Ugron Gábor úgy nyilatkozott ma délben e sorok írója előtt, hogy ez igen helyes álláspont, erről rendelkezik is egy a 16-ik században hozott magyar törvény. Szerinte az ellenállást most a végletekig kell folytatni.

Mint értesülünk, a főispánoknak a szabadelpvüpartból való kilépése egyenesen a kormány kívánságára történik. Közrejátszott ebben a szabadelpvüpart vezetősége is, mely szintén követelte, hogy a főispánok lépjenek ki a pártból, mert a szabadelpvüpart semmi közösségben nem akar lenni ezzel a kormánnyal.

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintézete
Szabadka, Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcúra, szénsavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Telefon 211. sz.
Prospectus
Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szedülésnél
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

A bajai postaépület leégett.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, július 25.

Alig néhány hónap előtt pusztította el egy egész virágzó városrészünket a romboló tűzveszedelem s ma éjjel újabb szomorú meglepetésre ébredtünk.

Tizenkét óra után óriási vihar keletkezett a város fölött, amely hosszú ideig tombolt fölöttünk. Egy óra után iszonyu csattanás rázkódtatta meg a levegőt. A villám lecsapott a m. kir. posta szép új épületébe s csakhamar lángban állott az egész tetőzet.

Hogy e villamos vezetékektől át-meg áthálózott épülethez hogyan fért a levegő villamossága, mindeddig nincs megállapítva. Nagyon valószínű, hogy a vihar alkalmával szokásos elővigyázati intézkedést valamiképen elmulasztották.

Már a kora reggeli órákban táviratoztak a vasuti távirahivatalból a szomszédos állomásokra, hogy a távirati összeköttetés helyreállítása végett új vezetékeket indítsanak utnak, mert a postaépületben mindenféle forgalom szünetel.

Az óriási tűz a hatalmas épületet ugyszólván teljesen elhamvasztotta, a hivatali helyiségekben azonban nagyobb károkat nem okozott.

A postaigazgatóságtól a vizsgálat megejtése és a forgalom helyreállítására teendő intézkedések végett már ma bizottság utazott a tűzkatasztrófa színhelyére.

A házban bérlakások is vannak, melyeknek lakóit nagy félelem fogta el. Egy tűzoltó mentés közben lezuhant és veszedelmesen megsérült.

Villámsujtott theologus.

Megdöbentő és a szerencsétlenségek krónikájában nem hétközoapi tragédia történt vasárnap délután az emődi ev. ref. templomban, hol papi hivatásának teljesítése közben, a szószéken sujtott agyon a villám egy fiatal theologust.

A tragikus s általános részvételt keltő szerencsétlenség részletei a következők:

Gombos Pál 23 éves theologus, aki néhány nap óta Emődön volt az ottani ev. ref. lelkésznel látogatásban, vasárnap délután az istentisztelet alatt, a lelkész engedelmével folytán felment a szószékre, hogy megtartsa a templomi szónoklatot.

Amikor Gombos Pál szónoklatát befejezte s éppen az imát kezdette meg, hatalmas dörgés reszkettette meg a templom falait s a hívők pillanatra elvakultak attól a tüzes fényártól, mely a templom hajóján átcikkázott.

A villám becsapott a templomba. Amikor a templomban levő közönség a hirtelen támadt rémületéből felocsudott, megdöbbenve látták, hogy a villám agyonsujtotta a szó-nokló fiatal papjelöltet.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Július 30. A szabadkai vas- és fém-munkásoknak cimbalomversenyyel egybekötött táncvigalma a városligetben.

Augusztus 6. A szabadkai kath. legényegylet házi mulatsága saját helyiségében. **Országos vásár.** Ujvidéken augusztus 12. 13. 14-dikén.

Szeptember 2. A szabadkai kör működővel előadása a Kossuth szobor alapjávára.

Szeptember 8. 9. 10. A VII. országos iparegyesületi gyűlés Szabadkán.

— **A főispáni titkár visszahívása.** Dr. Petrovics Eleket, Szabadka és Baja városok főispánjának titkárát a belügyminiszter visszahívta. Dr. Petrovics Elek rövid itt időzése alatt mindenkinek a szeretetét megnyerte s távozását nagyon sokan sajnálják.

— **Dr. Wiener Salamon halála.** Az Ausseeban hirtelen elhunyt dr. Wiener Salamon holtteste holnap délelőtt érkezik Szabadkára. A koporsót a vasutról a Damjanich-utcai gyászházba fogják szállítani, honnan a temetés délután 1/2 5 órakor fog végbemenni. A család a gyászestéről a következő jelentést adta ki: Dr. Wiener Salamonné szül. Schäffer Erzsébet a maga, gyermekei és az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy feledhetetlen jó férje, atyjuk, testvérük és rokonuk dr. Wiener Salamon f. hó 22-én éjjel tevékeny életének 73-ik, boldog házasságuk 48-ik évében rövid szenvedés után Ausseeban övéinek nagy bánatára elhunyt. Hült teteme f. hó 26-án d. u. 1/2 5 órakor fognak a gyász-házból (Damjanich-utca 298. szám) az izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Szabadkán, 1905. július hó 24. Áldás emlékére, béke porairal

— **Táblabíróból — ügyvéd.** Az igazságügyi kormányok szakítottak azzal a rendszerrel, amelyet Szilágyi Dezső honosított meg miniszter korában, a birói kinevezések körül. Abban az időben több kiváló ügyvédet neveztek ki a birói karba és nem egy olyan kinevezés is volt, amelylyel egyszerre magasabb birói rangsorba jutottak az ügyvédek. Most pedig számos biró hagyja ott hivatásának színhelyét és bejegyezteti magát az ügyvédi kamarába. Legutóbb Káplány Géza nyugalmazott szegedi táblabíró, a Telekkönyv című folyóirat szerkesztője nyitott ügyvédi irodát a fővárosban.

— **A szegedi orvoskongresszus.** Az orvosok és természetvizsgálók Szegeden tartandó idei vándorgyűlésének tudományos értéke mind jobban és jobban emelkedik az előadásra jelentkező tudósok nagy számánál fogva; érdekessége pedig fokozódik azáltal, hogy a székesfővárosi társadalomtudományi-társaság több kiváló tagja szintén előadást fog tartani. A legutóbbi napokban következő előadásokat jelentették be: Farkas Géza dr. földbirtokos »Demokratia és magyarság« cimen. Flórián Károly dr. jogakadémiai tanár a kartellkérdésről. Hegedüs Loránt dr. egyetemi tanár a kivándorlásról. Somló Bódog dr. jogakadémiai tanár »Állam és Darwinismus« cimen. Wolfner Pál dr. az osztályharcról. A megnyitó és záró ülések, a tudományos estélyek, valamint a természettudományi és társadalom tudományi szakosztályok ülései nyilvánosak lesznek, a hova bárki díjtalanul mehet. Ezekre szívesen látja a közönséget a vándorgyűlés.

— **A kelebiai tó bérbeadása.** Kelebia tavát vasárnap délelőtt öt évre mint vadászterületet bérbe adják a gazdasági ügyosztály tanácsstermében.

— **Uj ügyészi megbízott.** Az igazságügyminiszter Tillinger Sándor ujvidéki járásbíróat az ujvidéki kir. ügyészség területére ügyészi megbízottul rendelte ki.

— **Milánó meghívása.** Milánóból, Felső-Olaszthon gyönyörű kulturvárosából ma német nyelvű meghívó érkezett városunkhoz. A város polgár-

mestere hívja meg Szabadka város közönségét az 1906. év május havában megnyitandó világkiállításra és az ezzel egyidőben megtartandó nemzetközi tűzoltó-kongresszusra.

— **Szabadka tisztasága.** Az idén az utcák nagyobb arányu aszfaltozása és kövezése nagyot lendített Szabadka tisztasági ügyén. A piacok rendezése is előmozdította a tisztaságot és az egészségügyi viszonyainknak javulását. Van azonban még egy piacunk a város közepén, amely közegészségügyi szempontból nagyon káros. Ez a Deák-utca huspiaca. A hushulladék eltakarítása ugyszólván teljesen lehetetlen, mert összetiporva a talajjal elegyedik s ott elrothadva a betegségek baci lusait növeli. Különösnek is tartjuk, hogy a huspiac háztulajdonosainak még nem jutott eszébe, hogy ha másképpen nem, hát saját költségükön aszfaltoztassák ki azt a területet, melyet a huspiac igénybe vesz. Elég gazdagok, megtehetnék. Vagy ha ez köztér és kiaszfaltozása közközlésen eszközöndő, mozgalmat indíthatnának az iránt, hogy a törvényhatósági bizottság rendelje el ezen terület kiaszfaltozását, mert ez közegészségügyi szempontból is most már elkerülhetetlen szükségesség.

— **Öngyilkos lelkész.** Ujvidékről jelentik: Langhoffer Károly kiszácsi evangélikus lelkészt egy csatorna partján átvágott erekkel találták. A pap nagyon ideges volt s tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el. Fölgyógyulásához nincs remény.

— **Villamos karambol.** Könnyen óriási szerencsétlenséggé válható villamos vasuti összeütközés történt ma reggel hét óra tájban a palicsi villamos vonal második kitérőjénél. A kitérőn átvezető uton közeledett egy parasztszékér, amelyen egy egész iparoscsalád foglalt helyet. A robogó villamos alig öt lépésnyi távolságra volt a kitérőtől, mikor a szekér odaért, de azért a lovakat mégsem tartotta vissza a szekéren ülő iparos, s csupán a villamos kocsivezető érdeme, hogy a robogó vonat pozdorjává nem zuzta a szekeret és a benne ülőket. A kocsivezető ugyanis oly erősen és a kellő időben fékezett, hogy a lökés, mely a szekeret érte, csupán oldalt érte azt úgy, hogy felborult s a benne ülők valamennyien kiestek az országutra. A családfőnek s két kis gyermekének komolyabb bajuk nem esett, egy asszony azonban belső sérülést szenvedett s a mentők nyújtottak neki segílyt.

— **Az ujvidéki templom renoválása.** Az ujvidéki rom. katolikus templomot, mely a télen leégett, most kezdi renoválni és újra beföldni a pécsi Zsolnai-féle gyár.

— **Állatszeliiditő halála.** Az egyetlen magyar — állatszeliiditő tegnap meghalt. Szegeden született és odament meghalni is. Fáber Irma 17 éves leány a megboldogult. Atyja néhai Fáber Sándor állatsereglet tulajdonos volt. Fáber Irma 14 féle vadállattal végzett produkciókat. Az oroszán, tigris, hiéna, párduc, leopárd, stb. egyként engedelmeskedett a szép magyar leánynak, ki legutóbb Hamburgban működött s napi föl-leptéért 100 koronát kapott. Pár hónappal ezelőtt halálos betegséget szerzett. Meghült s a baj a tüdejét támadta meg. A legtudósabb professzoroknál kereset baja ellen orvoslást, de nem talált. Hazajött végre Szegedre s 12 heti szenvedés után tegnap reggel meghalt.

— **Tűz.** A bács megyei Paripásról írják: Purr Mihály itteni földmives

házában tűz ütött ki, amely a nagy szárazság következtében könnyen végzetessé válhatott volna. A lakosság a délelőtti istentiszteleten volt és csak a tűzoltóság gyors megjelenésének köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt. Így is elpusztult a ház az összes ingókkal. A kár több ezer korona, melynek fele biztosítás révén megtérül.

— **Öngyilkosság.** Ifkovics Antal magyarkanizsai vendéglős — mint onnan írják, — idegrohamában hét-főn délután halántékon lőtte magát és azonnal meghalt.

— **Elgázolta a vonat.** A Magyarkanizsához közel fekvő Léderer uradalomban Szabó Mátyás csókai gazdának a mezőgazdasági vasut sinei közt játszó 3 éves fiát a sinen haladó kocsi elütötte és testét kettévágta.

— **Ujvidéki rendőri hír.** Tegnap Heil Frigyes homokásás közben a homok maga alá temette s bár az odasiető munkások még élve mentették meg, súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A borbély és a tamburások.** Jókedve kerekedett tegnap este Gugi Antal borbélylegénynek s hogy hangulatának megfelelő kísérete legyen, néhány külterületi tamburás suhancal járta be az utcákat. A Petőfi-utcában egy éjjel tájban a zenekíséretet ellátó tamburások elégedetlenkedni kezdtek s nem teljesítették a borbély rendelkezéseit, sőt hajba is kaptak vele, minek az lett az eredménye, hogy a többség győzött s Gugi megbicskázott koponyával maradt a küzdő-téren. A mentők sebeit bekötötték és lakására szállították.

— **Összeesett az utcán.** Berek Márton cipész-inast ma délelőtt az Eötvös-utcán szivgörcs lepte meg s eszméletlenül esett össze. A mentők nyújtották neki az első segílyt s miután magához térítették, lakására szállították.

— **Ha jól és olcsón akarjuk szükségletünket beszerezni, Cipő, kalap, uri és női divat cikkekben, úgy forduljunk a Versenyáru üzlethez Szabadka, Papucs piac.**

A gyümölcs befőzés titka

meg van oldva egy új szerrel. Ezen igen fontos újdonság Amerikai Gyümölcs Salicyl néven jön forgalomba amelynek használata által a befőzött gyümölcsök, tiszta átlátszó színüket is keménységüket éveken keresztül megtartják. Nem drágább, sőt még olcsóbb, a fűszerkereskedésben vásárolt, közönséges és az emberi szervezetre ártalmas salicylsavnál. Minden csomagon az Amerikai Gyümölcs Salicylt gyártó részvénytársaság neve és az Oroszlán védjegy látható. Kapható 10—20—30 filléres és 1 koronás csomagokban. Vásárlásnál csak Amerikai Gyümölcs Salicylt az Oroszlán védjeggyel kérjen mindenki. Magyarországi főraktár: Wachsmann és Vellner (Zalán Béla utócai) drogua üzletében Szabadkán, Kossuth-utca

Innen onnan.

Rejtélyes panaszt sugtak ma egyik rendőrkapitány fülébe:

— Kérem, a feleségem nem akar enni adni.

— Talán nem adott neki konyhapénzt?

— Elsején odaadtam neki az egész havi fizetésemet.

— Ez privát ügy, mondja a kapitány.

— De kérem a feleségem a szobából is kizárt.

— Ez még privátabb ügy.

— Jó, jó, — mondja a férj — de legalább azt tudnám, hogy ki van a szobában, mert az ember mégis csak kíváncsi.

— Ebben igaza van! — szolt a kapitány — mire a férj hamleti komolysággal elbaktatott.

* * *

Egyik fiatal kriminalista belemelgedik védőbeszédébe és nagy tüzzel szónokol.

— Kérem, tekintetes törvényszék, a vádhatóság azt állítja, hogy védettem a panaszos hölgytől, ki a piacról jött, ötven koronát lopott el. Ötven koronát? Ugyan tekintetes törvényszék, van-e olyan szabadkai hölgy, kitől a bevásárlás után, még ennyit el lehet emelni?

Azt mondják, hogy a nő bírak összenéztek, visszavonultak ítélethozatalra és a vádlottat azonnal szabadlábra helyezték.

Merénylet az országuton.

Tegnapelőtt éjjel Forray-Nagy-Iratos községben vakmerő rablótámadásnak esett áldozatul a falun keresztül igyekvő utas.

Esti tíz óra után, amikor már a falu népe nyugalomra tért s a tájék teljesen elcsendesedett, a községen keresztül haladtak Kramer Mihály és ennek felesége, Kiss Julianna, továbbá Varga Mátyás aradi lakosok Makóra igyekezvén.

Amint a község szélére értek, a sötétségben eléjük toppant három gyanus, ismeretlen oláh s támadólag léptek fel velük szemben. A későbbi nyomozás ugyanis megállapította, hogy az utonállók Cank István, Cank András és Cank Ferenc forrai-nagy-irratosi lakosok voltak.

Cank István volt a vakmerő rablótámadás intézője. Ő volt az, aki békés utasokra az éjszaka homályában harsány hangon rá kiáltott:

— Megálljatok, mert lövünk!

A kocsin ülő utasok a felszólításra nem is hederítettek, sőt a kocsis közé vágott a lovaknak, hogy gyorsabban haladjanak.

Néhány pillanat múlva az utonállók beváltották fenyegetésüket, mert egymásután két lövés dördült el a sötét éjszakában. A lövések mindkettője talált.

Az áldozat Kramer Mihály volt; egyik golyó a hátán, a másik pedig a bal combján sebesítte meg oly súlyosan, hogy most élet halál közt lebeg.

Kramer Mihály feleségét, továbbá Varga Mátyást miután Kramert — aki a lovakat hajtotta lelőtték — fűtykösökkel és husággal félholtra verték.

Valamennyien eszméletlenül maradtak az országuton, a kocsiba fogott lovakkal a vakmerő merénylők elhajtottak.

Varga Mátyás, ki időközben eszméletre ébredt, segélyért kezdett kiáltani — ekkorra azonban már a község hatósága, valamint a csendőrség is tudomást szerzett a rablótámadásról s együttesen siettek a helyszínére. Az eset részleteit Varga

adta elő a csendőrségnek. Varga ugyanis megismerte a támadókat s az általa előadott személyleírás alapján sikerült is őket még azon éjjel kézrekeríteni.

A csendőrség a három utonállót letartóztatta s ma átkísérte őket Aradra, a kir. ügyészség börtönébe. Itt már meg is indították ellenük az eljárást.

A megtámadott áldozatok sebesülése életveszélyes.

TÁVIRATOK.

A cár és Vilmos császár.

Pétervár, jul. 25. Az általános figyelem a császártalálkozás felé fordul és nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a cár kíséretében van a liberális érzelmű Sviatopolk-Mirsky herceg is, aki új befolyásra tett szert. A császári találkozást Pétervárott határkőnek tekintik Oroszország történetében és számitanak rá, hogy a német császár tanácsának a cásra erős hatása lesz és elhárító befolyást fog gyakorolni az orosz nép további fejlődésére. A német császárnak pedig ezuttal alkalma nyílik, hogy egy szegény nép rokonszenvét megszerezze.

Pétervár, július 25. A cár találkozása Vilmos császárral negyedfél óra hosszáig tartott. Megbízható értesülés szerint, a két uralkodó nemcsak a béke kérdését, hanem az orosz belviszonyokat is megbeszélte.

Az orosz forradalom.

Moszkva, július 25. Moszkvában és környékén tegnap rendőrök ellen több merénylet intéztek. Moszkvában egy rendőrt késszurásokkal megöltek. Nosticeben és Kalisban egy-egy rendőr ellen, Homeviceben pedig egy detektiv ellen gyilkosságot kíséreltek meg.

Tiflisz, jul. 25. Ma reggel Kovalev rendőrfőnökre bombát dobtak, mely súlyosan megsebesítette. Két gyanus egyént letartóztattak.

Bolgár kegyetlenkedések.

Athén, július 25. Monasátrból érkezett táviratok arról tesznek említést, hogy a perlepei kerületben újabb bolgár kegyetlenkedések fordultak elő. Egy bolgár banda megtámadta Morikovo-Oradeznica görög falut, 64 házat felgyújtott, fosztogatott és lemészárolt egy papot és két görög előkelőt. Egy másik bolgár banda ugyanekkor megtámadta Betalina falut, több házat felperzselt és több görögöt megölt. Oradeznica megtámadása itt nagy hatással volt és általános felháborodást keltett.

Brankovics pátriárka lemondása.

Ujvidék, július 26. Brankovics szerb pátriárka, mint nekünk írják, a legközelebbi szerb kongresszus elé terjeszti lemondását. A szerb radikálisok jelöltje a patriarkaságra Zmajanovics verseczi püspök.

A háboru.

Pétervár, jul. 25. A harctérről érkezett táviratok jelentik, hogy a Tumen folyónál az oroszok és japánok között nagyon heves harc folyik. Kazegava japán tábornok harmincezer főnyi sereggel viharosan támadja az oroszokat, akiknek eddig sikerült állásaikat megtartani. A japánok négyszer intéztek támadást, de mindannyiszor kénytelenek voltak nagy veszteséggel visszavonulni.

A szerb választások.

Belgrád, jul. 25. (Szerb hivatalos forrásból.) A választások végeredménye a következő: Megválasztottak 78 kormánypartit (függetlenradikális), 50 mérsékelt radikális, 14 nacionalistát és 1 parasztpartit. Jövő vasárnap lesz 11 pótválasztás. Az új skupstina augusztus 7-én nyílik meg. A mérsékelt radikálisok 25, a liberálisok 3 mandátumot veszítenek. A választások során rendezavarás nem történt.

Eltemetett munkások.

Resicabánya, július 25. A közel fekvő Vaskó Paulcu nevű vasércaknájában Boutesen Péter, Puju Mihály és Grindean Antal tárna kiácsolásával foglalkoztak. A munkájuk közben a felső földréteg megcsuszamlott, rájuk omlott és kettőjüket eltemette. Boutescut holtan húzták ki. Grindean megsebesült.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Kőrmezy Ernő. 46.

— Egy asszony! Engem megölni! — ismételte a herceg fagyosan.

— Ah! Ön nem hisz nekem! Tudja, ki van itt ma reggel óta? Ismeri Germainet, herceg ur? Ő itt van. S néhány nap múlva, vagy talán már holnap megérkezik az is, aki szörnyű leleplezéseket fog tenni.

— S ki legyen az?

— Mousseline.

A herceg gunyosan kacagott.

— Mousseline! — kiáltá vállvonogatva. — Miattam itt lehet. Csak tárgyaljon Germainenel, nem félek tőlük. De ha elég meggondolatlan lenne elárulni egyes dolgokat, hát tudom már a módját, hogy kell a száját betömni!

— Tehát elbocsát? — kérdezte szomorúan a fiatal hölgy.

— Igen, gyermekem, — felelte a herceg. — Menj, s hagyj sorsunknak szabad utat.

— Imádkozni fogok önért Márkus — szolt oda s eltávozott a hercegtől.

III.

A barát liqueur.

Amint a herceg visszatért, a társaság már ellepte a játékasztalokat. Ricordi sietett helyet kapni s Hektorral akart játszani. Mindketten elővették erszényüket s már meg is keverték a kártyát... nagy csapat kibic sereglett köréjük, — ahogy Ricordi egyszerre csak az asztalhoz csapta a kártyát s pénzét zsebre vágva, felkelt az asztaltól.

— Meggondoltam a dolgot, — szolt röviden. — Nem játszom.

— Ugyan miért?

— Az az én dolgom.

Hektor dühösen ugrott eléje.

— Verekedni akar? — kérdezte habzó ajakkal.

— Gazember!

Rajmund megfogta karját.

— Türtöztesd magad — sugta oda neki.

— Megölöm a kutyát!

— Mindegy. De csillapodj meg egy kissé.

Eközben Medina Benedekhez lépett.

— Rendszerben van minden? — kérdezte halkan.

Benedek órájára tekintett.

— Azonnal, — felelte aztán, — egy óra múlva jelentkezik a hatás. — Saloma a mi részünkön van. — Spavento magára vállalta. — Megvan a rácsajtó kulcsa? — Itt van.

Medina zsebébe rejté a kulcsot. — Még egyet, — toldta hozzá titokzatosan, — a barát liqueur? — Készen van. Ha szükség lesz rá, intsen Duboisnak.

Medina visszatért a terembe, hol Hektorral találkozott. Jól voltak egymáshoz s mindjárt megszólította.

— Ugy hallom, hogy megint összekapott Ricordival, pedig ő ártatlan, én vagyok a hibás.

— És ezt a szemembe mondja? Medina vállat vont.

— Tudja, hogy nem verekszem, — válaszolta erre. De most nem erről van szó. Van egy pár percnyi ideje számomra? Egy ajánlatot akarok tenni, mely önnek százezer frankot hozhat.

— Hogyne! Ezt már szeretem!

Beléptek a virágházba s egy óriási kaktusz mellett álló asztalnál telepedtek le.

— Dubois, — szolt Medina egy szolgálóhoz, aki utánunk jött, — hozz szivart s a herceg kedvenc liqueurjét. — Parancsára, uram! — felelte a szolgál és sietve távozott.

Rajmund eközben elhagyta a ruhatárt. Kívül egyet kongott az óra. Egyenesen Guillemot lakása felé tartott.

Hirtelen könnyed lépéseket hallott háta mögött s ahogy megfordult, Salomát látta maga előtt.

— Ön az, Rajmund ur? — susogta halkan, — az ég küldi önt ide.

— Mi a baj?

— Irén halálán van, s önt kívánja látni.

Közben Medina és Hektor élénk társalgásba merülve ültek ott az asztalnál, Medina újra meg újra töltött az italból.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Első szabadkai

Bernstein-féle
kitünő Vizesugorka- és
savanyupaprika-konzerv
 készítése I. kör, Kölcsei-u., a volt régi Schönstein-féle ecet-gyár.
 Saját ház.

ECET-eszenc

— eladás, —

amelyért kezeskedem, hogy benne az ugorka és paprika állandó és kiváló kellemes izü.

Együttal értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta friss vizesugorkát lehet kapni.

— Szives pártfogást kér

Bernstein Emil.

Vadkerten,
állomáshoz 15 percre,
74 holdas birtok,
benn 3 éves 16 holdas szőlőtelep,
kedvező árban eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy nagy pince

az István-utcában, dr. Blum-
féle házban, Horovitz gabona-
kereskedővel szemben,

azonnal kiadó.

Felvilágosítást nyújt a házmester.

Eladó birtok.

Tázlár pusztán a Budapest-
Zimonyi vonal Sóstói- és
Vadkert-Tázlár állomásaitól
5 kilométernyire fekvő Sváb
Imre-féle szarvastói

**120 magyarholdas
birtokomat**

eladom, a tóterület 47 hold,
melyben 15 hold igen jó
nádas van, az egész igen jó
alkalmas haltenyésztésre, a
többi szántó és kaszálónak.

Értekezhetni lehet a tulajdonos
Égető Imre Tázlár postafiók
Stoltvadkert.

Egy ház

bérbe kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

A főtérhez közel

2-3 szobás lakást

keresek november 1-ére.

Cim a kiadóhivatalban.

Lakatos műhely átvétel!

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy helyben
Árpád-utca 158. sz. alatt évek óta fennálló jó hírnevű

**néhai Fülöp Sajos-féle
épület és lakatos műhelyt**

átvettük és azt újonnan átalakítva épület, mű és géplakatos mű-
helylyé, tovább fogjuk vezetni.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület
mű és géplakatos és különösen pincegazdászati gépmunkákat stb.

Elvállalunk továbbá épületek és kutak jó karbon tartásá-
t évi átalányban. — Takarék tűzhelyek készítése.

E téren szerzett sok évi tapasztalatunk előre is biztosítja a
n. é. közönséget, hogy pontos, gyors és jó munka valamint jutá-
nyos árak által teljes megelégedés kiérdemeljük.

Tisztelettel

Bory Béla és Mamuzsich Kálmán

mű- és géplakatosok
Árpád-utca 158. sz. Szabadkán.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6
fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

2000 kor. hozománnyal rendel-
kező izr. vallású nő, férjhez menni óhajt biztos
jövőjü fiatalemberhez, Leveleket «H. H.»
jelige alatt lapunk kiadóhivatalába kérünk.

Cimbalmozni tanít jutányos feltéte-
lek mellett Balázs Jó-
zsef cimbalom tanító VI. kör, Kálmán-u.
309. szám.

1 vagy 2 utcai butorozott szoba, es-
t- leg teljes ellátással is,
kiadó. Cim a kiadóban.

Kiadó üzlethelyiség. A főtér-
en igen forgal-
mas helyen nagy üzlethelyiség kiadó. Cim
a kiadóban.

Főtérhez közel egy nagyobb udvari
helyiség, mely alkalmas
ipartelepnek kerestetik. Cim a kiadóban.

Helyes írást tudó fiatal ember
kerestetik
másolói munkákra Cim a kiadóban.

Irodaszolga kerestetik 200 korona
óvadékkal előkelő iro-
dába azonnali belépésre. — Ajánlatok
„Szorgalmas” jeligével a Bács megyei Napló
főkiadóhivatalához címzendők Ujvi-
dékre.

2500—3000 liter fehér és siller
bor, jó minő-
ségű, 16—18 kr. literje eladó. Cima kiadó-
hivatalban

Vasalónó, ki (a Bány-közben) gőz-
mozdítást nyitott, ajánlja in-
tézését. Mosott ruhát is elvállal s ing va-
salási díja 12 fillér, 2 gallér 6 fillér. —
Kelengye-mosást a legjutányosabban esz-
közöl. Gardó Klára.

Vesz használt tankönyveket
regényeket és zeneműveket az Antikvá-
rium könyvkereskedés Szabadkán szem-
ben a gymnasiummal. A világhírű „Progres-
s” cigaretta hüvely főraktára Nikotin
mentes egyiptomi papír 100 hüvely egy do-
boz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz
csak 11 kr. Levélpapír, írószerszám. Irodai
felszerelések bámulatos olcsók. Külön-
könyvtár havi díja 30 kr. egyedül az An-
tikvárium könyvkereskedésében. Képes le-
velező lapok nagy választékban csak 1 kr
drbjá az Antikvariumba.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló
leányt keresek hon-
véd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrás-
ban jártassággal bír előnyben részesül. Cim
Fazekas János férjiszabó VI. kör, Tompa-u!

Egy **új fényképező gép** teljes
egészen új fényképező gép teljes
szerelexel jutányosan eladó. Megtekinthető
Ányos-utca 101. szám alatt délutánként
1—3 óráig.

Ügyes varróleányok felvétetnek
Kiss Erzsi
női divat termében, Egresi-utca Vass Ádám-
éle-ház.

Utolsó előadás!

1000 korona annak, aki ma nem nevet!

Circus Victor

Szabadkán a gabona piacon (villamos vasuti végállomás).

Az Augustus jutalomjátékán egy szép ló lesz lesz kisorsolva. Minden
látogató egy ingyen sorsjegyet kap.

Megállj pajtás, hova oly sietre? Megyek haza, hogy átöltözködjek, mert

Ma szerdán, július 26-án, este 8 órakor tartja

AUGUSZT TOTTO jutalomjátékát,

aki a n. é. közönség tetszését eddig is megnyerte. Kedves barátom, hiszen neked szük-
ségtelen az átöltözködés, mert éppen a legjobb öltönyödben vagy. Éppen azért akarok
átöltözködni, mert tudom előre, hogy a mai jutalom estélyen a fődön fogok hempe-
regni a sok nevetéstől és Totto ur sem kívánhatja, hogy a legjobb öltönyömet tönkre-
tegyem. Így hát látom barátom, hogy igazad van. Siessünk a pénztárhoz, hogy még
jegyet válthassunk.

Augustus Totto a következő §§-at rendeli el:

1. Minden üzletet este 8 órakor be kell csukni, hogy a személyzet cirkuszba
mehessen.
2. Minden háziasszony köteles előbb vacsorázni, hogy szakácsnője, szoba-, kézi-
és bejárólánya az udvarossal együtt a cirkuszba mehessenek.
3. Az összes zökevények, gyilkosok, zsebmetszők, bicskások, verekedők és
bitangok ma szabadlábra eresztetnek, hogy ma este 8 órakor a cirkuszba menjenek.
4. Az összes Szabadkára érkező vonatok ma nem indulnak tovább, hogy utasaik
estére a cirkuszban lehessenek és csak éjjel 11 óra 13 perckor indulnak.

Különösen kiemelendő:

Augustus Totto
fényképész.

Augustus Totto
Kaszakander ugró.

Augustus Totto
tánczosnó.

Augustus Totto
lovagló.

Augustus Totto
minden.

Elfogadok mindenféle ajándékot, csak vöröshagyma koszorukat nem, a sonkák-
csakis Bogesics testvérek hentes uraktól fogadom el, virsliket csokor alakban, szafa-
ládákat pedig koszoru alakban, a hozzá való borok pedig Spitzer Ignác ur vendég
lőjéből fogadom el. Pezsgőt és konyakot pedig Sugár Mano ur fűszerüzletéből fogadom
el, mert azok nem hamisított italok. A cirkusz levegője pedig Waschmann és Verner
urak drogueriájában vásárolt illatszerekkel lett vegyítve. Legyeknek tilos a bemenett
A szunyogok pedig Palics fürdőn vannak. Szabad bemenet minden 6 hónapos csecse-
mőnek, ha a saját lábán el tud jönni.

Befejezése a nagy

Nemzetközi birokversenynek

a kitűzött 1000 korona díjért.

Ma szerdán a következő négy pár mérkőzik az I. és II. díjért:

Sándorffy M. és Küsselbach R.

magyar

orosz

a két legyőzhetlen mester közt végkimerülé-
s, meghatározott idő nélkül.

Waldapfel Emil és Zigies Carlo

magyar

szerb

Donatelo H. és Waldapfel E.

schweic

magyar

Donatelo Hartl és Zigies Carlo

schweic

szerb.

Birkozás kezdete fél 10 órakor.

Jegyek előre válthatók este 6 órától a cirkuszi pénztárnál.

Helyárak: Számozott zártszék 2 K, I. hely 1-60, II. hely 1-20, III.
hely 80 fillér, karzat 40 fillér. Katonáság őrmestertől le-
felé és 10 éven aluli gyermekeknek (a számozott és I. sor zártszékek
kivételével) fél árak; karzat 30 fill. Vasár- és ünnepnap este rendes helyárak.

Előadás után villamos vasut közlekedik.

Számos látogatásért esedezik

teljes tisztelettel **Centa Viktor** igazgató

Kerestetik

a helyi viszonyokkal ismerős

pénzbeszedő

és

ügynök

Stern Adolf varrógép üz-
letébe.

Boros hordók

alig használtak, az ország leg-
nagyobb bortermelőitől, kitűnő
minőségben, minden nagyságban

kaphatók

CZIGLER GYULA

kereskedőnél

Szabadka, VI. kör, Magyar-utca.